

III

(Förberedande akter)

RÅDET

RÅDETS STÅNDPUNKT (EU) nr 3/2012 VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 1234/2007 vad gäller utdelning av livsmedel till de sämst ställda i unionen

Antagen av rådet den 23 januari 2012

(2012/C 38 E/01)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artiklarna 42 första stycket och 43.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

(1) Rådets förordning (EEG) nr 3730/87 av den
10 december 1987 om allmänna bestämmelser för leve-

rans av livsmedel från interventionslager till utsedda or-
ganisationer för utdelning till de sämst ställda i gemens-
skapen ⁽⁴⁾, vilken har upphävts och införlivats i rådets
förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober
2007 om upprättande av en gemensam organisation av
jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser
för vissa jordbruksprodukter (förordningen om en samlad
marknadsordning) ⁽⁵⁾, har under mer än två decennier
utgjort en stabil ordning för livsmedelsutdelning till de
sämst ställda i unionen (nedan kallad *ordningen för livs-
medelsutdelning*) och har bidragit positivt till den sociala
sammansättningen i unionen genom att minska ekono-
miska och sociala skillnader.

(2) I målen för den gemensamma jordbrukspolitiken ingår
enligt artikel 39.1 i fördraget att stabilisera marknaderna
och att tillförsäkra konsumenterna tillgång till varor till
skäliga priser. Under årens lopp har ordningen för livs-
medelsutdelning bidragit till att förverkliga dessa båda
mål och den har, genom att öka livsmedelstryggheten
för de sämst ställda i unionen, visat sig effektivt bidra
till att garantera den allmänna livsmedelstillgången inom
unionen och minska interventionslagren.

(3) Europaparlamentet uppmanade i sin resolution av den
7 juli 2011 kommissionen och rådet att ta fram en
övergångslösning för de återstående åren av innevarande
fleråriga budgetram för att undvika en kraftig minskning
av livsmedelsbiståndet på grund av att finansieringen
minskar från 500 miljoner EUR till 113 miljoner EUR,
så att människor som är beroende av livsmedelsbistånd
slipper hamna i livsmedelsfattigdom.

⁽¹⁾ EUT C 84, 17.3.2011, s. 49.

⁽²⁾ EUT C 104, 2.4.2011, s. 44.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 26 mars 2009 (EUT C 117
E, 6.5.2010, s. 258) och rådets ståndpunkt vid den första behand-
lingen av den ...

⁽⁴⁾ EGT L 352, 15.12.1987, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT L 299, 16.11.2007, s. 1.

(4) Den nuvarande ordningen för livsmedelsutdelning bygger på utdelning av produkter från unionens interventionslager, kompletterat med tillfälliga uppköp på marknaden. Den successiva reformeringen av den gemensamma jordbrukspolitiken och den gynnsamma utvecklingen av producentpriserna har dock lett till en fortlöpande minskning av interventionslagren och utbudet av tillgängliga produkter. Den gällande versionen av förordning (EG) nr 1234/2007 medger endast uppköp på marknaden när produkter temporärt inte finns att tillgå. Mot bakgrund av tribunalens dom i mål T-576/08 ⁽¹⁾ kan livsmedelsuppköp på unionsmarknaden inte regelbundet ersätta de minskade interventionslagren. Under dessa omständigheter förefaller det lämpligt att avsluta ordningen för livsmedelsutdelning. För att ge de välgörenhetsorganisationer i medlemsstaterna som utnyttjar den nuvarande ordningen för livsmedelsutdelning tillräcklig tid att anpassa sig till den nya situationen, bör ordningen för livsmedelsutdelning ändras för att möjliggöra en utfasningsperiod under vilken uppköp på marknaden bör utgöra en regelbunden leveranskälla för ordningen för livsmedelsutdelning i syfte att komplettera interventionslagren, om lämpliga interventionslager inte finns att tillgå. Utfasningsperioden bör upphöra samtidigt med slutförändret av årsplanen för 2013.

(5) Unionens ordning för livsmedelsutdelning bör tillämpas utan att det påverkar nationella ordningar för livsmedelsutdelning.

(6) För att säkerställa en sund budgetförvaltning är det nödvändigt att fastställa ett tak för unionens stöd. Ordningen för livsmedelsutdelning bör föras in i den förteckning över utgifter som anges i artikel 3.1 i rådets förordning (EG) nr 1290/2005 av den 21 juni 2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken ⁽²⁾ vilka ska finansieras genom Europeiska garantifonden för jordbruket (EGF).

(7) Erfarenheten har visat att det är nödvändigt att göra vissa förbättringar av förvaltningen av ordningen för livsmedelsutdelning. Kommissionen bör därför upprätta årliga planer för genomförandet av ordningen för livsmedelsutdelning under 2012 och 2013, på grundval av de ansökningar som medlemsstaterna inkommer med till kommissionen samt övrig information som anses vara relevant. Medlemsstaterna bör basera sina önskemål om livsmedel på nationella livsmedelsutdelningsprogram och ange de syften och prioriteringar de har när det gäller utdelningen till de sämst ställda, även med hänsyn till livsmedlets näringsvärde. I detta sammanhang är det lämpligt att medlemsstaterna har möjlighet att ge företräde åt produkter med ursprung i unionen. För att säkerställa att utgifterna i samband med genomförandet av årsplanerna är täckta är det slutligen nödvändigt att med-

lemsstaterna inom ramen för de resurser som tillgängliggjorts via årsplanerna ges möjlighet att ersätta vissa förvaltnings-, transport- och lagringskostnader för de utsedda organisationerna.

(8) Medlemsstaterna bör utföra lämpliga administrativa och fysiska kontroller och besluta om sanktioner vid oegentligheter för att säkerställa att årsplanerna genomförs i enlighet med tillämpliga bestämmelser.

(9) För att se till att den gällande ordningen för livsmedelsutdelning fortsätter att fungera så att dess utfasning genomförs på ett effektivt sätt bör denna förordning tillämpas från den 1 januari 2012 till och med slutförändret av årsplanen för 2013.

(10) Förordningarna (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 1234/2007 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I artikel 3.1 i förordning (EG) nr 1290/2005 ska följande led läggas till:

”g) Ordningen för utdelning av livsmedel till de sämst ställda i unionen i enlighet med artikel 27 i förordning (EG) nr 1234/2007.”.

Artikel 2

Förordning (EG) nr 1234/2007 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 27 ska ersättas med följande:

”Artikel 27

Ordning för utdelning av livsmedel till de sämst ställda i unionen

1. En stödordning inrättas för 2012 och 2013 för utdelning av livsmedel till de sämst ställda i unionen via organisationer, som inte får vara affärsdrivande och som ska utses av medlemsstaterna. Vid tillämpning av denna ordning för livsmedelsutdelning ska produkter i interventionslager ställas till förfogande eller om det inte finns interventionslager som är lämpliga för ordningen för livsmedelsutdelning ska livsmedel köpas upp på marknaden.

Vid tillämpning av den ordning för livsmedelsutdelning som anges i första stycket ska med ’sämst ställda’ avses fysiska personer, inbegripet familjer eller grupper bestående av sådana personer, vilka på grundval av kriterier som antagits av de nationella behöriga myndigheterna konstaterats eller erkänts vara beroende av socialt eller ekonomiskt stöd, eller vilka bedöms vara detta på grundval av kriterier som tillämpas av utsedda organisationer och som godkänts av dessa behöriga nationella myndigheter.

⁽¹⁾ Mål T-576/08 *Tyskland mot kommissionen*, dom av den 13 april 2011 (ännu ej offentliggjort).

⁽²⁾ EUT L 209, 11.8.2005, s. 1.

2. Medlemsstater som önskar delta i ordningen för livsmedelsutdelning i punkt 1 ska lämna in program för livsmedelsutdelning till kommissionen med uppgifter om

- a) huvuddrag och mål för sådana program,
- b) vilka organisationer som utsetts,
- c) ansökningarna avseende de livsmedelsmängder som ska delas ut varje år samt övrig relevant information.

Medlemsstaterna ska välja livsmedel utifrån objektiva kriterier som inbegriper livsmedlens näringsvärde och hur lämpade de är för utdelning. I detta syfte får medlemsstaterna ge företräde för produkter med ursprung i unionen.

3. Kommissionen ska anta årliga planer utifrån de ansökningar och övrig relevant information som avses i punkt 2 första stycket c och som lämnats in av medlemsstaterna som en del av deras program för livsmedelsutdelning.

Varje årsplan ska ange unionens årliga ekonomiska tilldelning per medlemsstat.

Om livsmedel som omfattas av årsplanen inte är tillgängliga i interventionslager i den medlemsstat där de begärs, ska kommissionen i årsplanen ange att dessa livsmedel ska överföras till den medlemsstaten från medlemsstater där de finns i interventionslager.

Kommissionen får se över en årsplan mot bakgrund av ändrade relevanta förhållanden som påverkar dess tillämpning.

4. Livsmedlen ska erbjudas de utsedda organisationerna utan kostnad.

Utdelningen av livsmedel till de sämst ställda ska

- a) vara gratis, eller
- b) ske till ett pris som under inga omständigheter får överstiga vad som kan anses berättigat med hänsyn till de kostnader som de utsedda organisationerna ådrar sig i samband med utdelningen, och som inte är stödberättigande enligt punkt 7 andra stycket a och b.

5. De medlemsstater som deltar i den ordning för livsmedelsutdelning som avses i punkt 1 ska

- a) till kommissionen överlämna en årlig rapport om genomförandet av livsmedelsutdelningsprogrammen, och
- b) i god tid underrätta kommissionen om nya förhållanden som påverkar genomförandet av livsmedelsutdelningsprogrammen.

6. Unionen ska finansiera de kostnader som är stödberättigande inom ordningen. Finansieringen får inte överstiga 500 miljoner EUR per budgetår.

7. De kostnader som berättigar till stöd inom ramen för ordningen ska vara

- a) kostnader för livsmedel som frisläpps ur interventionslager,
- b) kostnader för livsmedel som köps upp på marknaden, och
- c) kostnader för transporten av livsmedel i interventionslager mellan medlemsstater.

Inom ramarna för de ekonomiska resurser som är tillgängliga för genomförandet av årsplanerna i varje medlemsstat, får de nationella behöriga myndigheterna betrakta följande kostnader som stödberättigande:

- a) Kostnader för transport av livsmedel till de utsedda organisationernas lagerlokaler.
- b) De utsedda organisationernas följande kostnader, i den utsträckning de är direkt kopplade till genomförandet av årsplanerna:
 - i) Administrativa kostnader.
 - ii) Kostnader för transport mellan de utsedda organisationernas lagerlokaler och den slutliga utdelningsplatsen.
 - iii) Lagringskostnader.

8. Medlemsstaterna ska utföra administrativa och fysiska kontroller för att säkerställa att årsplanerna genomförs i enlighet med tillämpliga regler och ska fastställa vilka sanktioner som ska vidtas vid oegentligheter.

9. Förpackningar med livsmedel som delas ut inom ramen för årsplanerna ska, liksom utdelningsplatserna, vara tydligt märkta med orden 'Stöd från Europeiska unionen' och bära Europeiska unionens emblem.

10. Den ordning för livsmedelsutdelning som avses i punkt 1 ska inte ha någon inverkan på tillämpningen av nationella ordningar för livsmedelsutdelning till de sämst ställda vilka överensstämmer med unionslagstiftningen.”

2. I artikel 204 ska följande punkt läggas till:

”6. Artikel 27 ska tillämpas från och med den 1 januari 2012 till och med slutförandet av årsplanen för 2013.”.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2012 till och med slutförandet av årsplanen för 2013.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad

På Europaparlamentets vägnar

...

Ordförande

På rådets vägnar

...

Ordförande

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

Den 25 september 2008 förelade kommissionen rådet ett förslag ⁽¹⁾ i ovanstående ärende.

Europaparlamentet lämnade sitt yttrande vid första behandlingen den 26 mars 2009.

Den 17 september 2010 lade kommissionen fram ett ändrat förslag ⁽²⁾. Kommissionen ladeden 3 oktober 2011 fram ett nytt ändrat förslag ⁽³⁾ som ersatte det tidigare förslaget.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén lämnade sitt yttrande den 7 december 2011.

Den 15 december 2011 nådde rådet en politisk överenskommelse om förslaget.

II. MÅL

Denna ordning inrättades ursprungligen 1987 för att tillåta medlemsstaterna att frigöra offentliga överskottslager av livsmedel för att använda dem för livsmedelsbistånd. Sedan dess har situationen förändrats (det finns knappt några interventionslager) vilket ledde till att kommissionen 2008 antog ett förslag om att permanent tillåta livsmedelsinköp på den öppna marknaden. De viktigaste inslagen i förslaget var införandet av nationell samfinansiering och treåriga utdelningsplaner och möjligheten att sådana produkter som inte tillämpades av någon intervention skulle omfattas.

I det senast ändrade förslaget från oktober 2011 föreskrivs att EU:s jordbrukslagstiftning ska anpassas till bestämmelserna i Lissabonfördraget om delegerade akter och genomförandeakter och dessutom att en 100-procentig EU-finansiering ska tillhandahållas med ett årligt tak på 500 miljoner EUR samt att välgörenhetsorganisationernas kostnader för lagring ska ersättas och de nuvarande årliga planerna bibehållas. Uppköp på marknaden ska vidare utgöra en regelbunden leverenskälla för programmet för att komplettera interventionslagren.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

Rådets ståndpunkt bekräftar de flesta av de ändringar som kommissionen gjort i sitt ändrade förslag och beaktar därför alla Europaparlamentets materiella ändringar vid första behandlingen.

Rådet godtar särskilt Europaparlamentets synpunkt när det gäller full unionsfinansiering av programmet, möjligheten att ge företräde för livsmedelsprodukter med ursprung i unionen och uppfattningen att de kostnader för transport, lagring och administration som är direkt kopplade till genomförandet av ordningen ska kunna berättiga till finansiering.

I rådets ståndpunkt införs även några ändringar i det ändrade förslaget som inte tas upp i Europaparlamentets yttrande vid första behandlingen, eftersom det hänvisar till det första förslaget från 2008:

- Den kompletterande rättsliga grund om social sammanhållning (artikel 175 tredje stycket i EUF-fördraget) som kommissionen föreslår stryks.
- Programmet fasas ut inom den gemensamma jordbrukspolitiken senast den 31 december 2013.
- Bestämmelserna om tillnärmning stryks undantagsvis.
- Retroaktiv verkan tillgodoses från och med den 1 januari 2012.

⁽¹⁾ 13195/08.

⁽²⁾ 13435/10.

⁽³⁾ 15054/11.